

Dokument ze zasedání

A9-0433/2023

12.12.2023

ZPRÁVA

o dopadu nelegálního rybolovu na potravinové zabezpečení: úloha Evropské unie
(2023/2027(INI))

Výbor pro rybolov

Zpravodaj: Nuno Melo

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	14
PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY	17
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	18
JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	19

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o dopadu nelegálního rybolovu na potravinové zabezpečení: úloha Evropské unie (2023/2027(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Úmluvu OSN o námořním právu z roku 1982,
- s ohledem na dohodu OSN o rybích populacích z roku 1995,
- s ohledem na Dohodu k podpoře dodržování mezinárodních opatření na zachování a řízení rybářskými plavidly na volném moři Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) z roku 1995,
- s ohledem na Kodex chování pro zodpovědný rybolov organizace FAO z roku 1995,
- s ohledem na Mezinárodní akční plán pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu organizace FAO z roku 2001,
- s ohledem na Úmluvu Mezinárodní organizace práce (MOP) č. 188 ze dne 14. června 2007 o práci v odvětví rybolovu,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1005/2008 ze dne 29. září 2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, mění nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1936/2001 a (ES) č. 601/2004 a zrušují nařízení (ES) č. 1093/94 a (ES) č. 1447/1999¹ (nařízení NNN),
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1224/2009 ze dne 20. listopadu 2009 o zavedení kontrolního režimu Společenství k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky, o změně nařízení (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008 a (ES) č. 1342/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006² (nařízení o kontrole rybolovu),
- s ohledem na dohodu s FAO o opatřeních přístavních států k předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu z roku 2009,
- s ohledem na Dohodu z Kapského Města z roku 2012 o provedení ustanovení protokolu z roku 1993 týkajícího se Mezinárodní úmluvy z Torremolinos o bezpečnosti rybářských plavidel z roku 1977,
- s ohledem na dobrovolné pokyny FAO týkající se výkonu povinností států vlajky z roku 2014,

¹ Úř. věst. L 286, 29.10.2008, s. 1.

² Úř. věst. L 343, 22.12.2009, s. 1.

- s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/1998 ze dne 7. prosince 2020 o omezujících opatřeních proti závažnému porušování a zneužívání lidských práv³,
- s ohledem na zprávu koalice EU pro nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov z prosince 2021 nazvanou „Sledovatelnost mořských produktů: harmonizace systému dokumentace úlovků regionálních organizací pro řízení rybolovu s cílem bojovat proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu“,
- s ohledem na studii Komise z roku 2022 nazvanou „Studie o legislativních rámcích a systémech prosazování práva členských států, pokud jde o povinnosti a sankce pro státní příslušníky za porušení pravidel vyplývajících z nařízení o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu“,
- s ohledem na zvláštní zprávu 20/2022 ze dne 26. září 2022 Evropského účetního dvora nazvanou „Opatření EU v oblasti boje proti nezákonnému rybolovu Kontrolní systémy jsou zavedené, ale jsou oslabené nerovnoměrnými kontrolami a sankcemi ze strany členských států“, která se zabývá bojem proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu,
- s ohledem na zprávu FAO z roku 2022 nazvanou „The State of World Fisheries and Aquaculture 2022 – Towards Blue Transformation“ („Stav světového rybolovu a akvakultury v roce 2022 – na cestě k modré transformaci“),
- s ohledem na závazek Aliance pro opatření proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu ohledně posílení ambicí a opatření v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, který byl přijat dne 28. června 2022,
- s ohledem na dohodu Světové obchodní organizace (WTO) o subvencích na rybolov z roku 2022, která zakazuje škodlivé dotace na rybolov;
- s ohledem na pokyny FAO z roku 2023 nazvané „Zlepšování sledovatelnosti end-to-end – Kritické sledovací události a klíčové datové prvky v hodnotových řetězcích rybolovu a akvakultury“,
- s ohledem na technické pokyny organizace FAO z roku 2023 nazvané „Provádění mezinárodního akčního plánu pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu – 1. Metodiky a ukazatele pro odhad rozsahu a dopadu nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu: 1.1 Zásady a přístupy“,
- s ohledem na společné doporučení poradního sboru pro trhy a poradního sboru pro dálkový rybolov ze dne 21. dubna 2023 o potřebě harmonizovaných dovozních kontrol mezi členskými státy, aby se zabránilo vstupu produktů nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu na trh Evropské unie,
- s ohledem na postoj Evropského parlamentu k zákazu produktů pocházejících z nucené práce na trhu Unie (COM(2022)0453),

³ Úř. věst. L 410 I, 7.12.2020, s. 1.

- s ohledem na své usnesení ze dne 17. října 2023 o dopadech čínských rybolovných činností na rybolov Unie a dalším postupu⁴,
 - s ohledem na cíle udržitelného rozvoje OSN, zejména na cíl udržitelného rozvoje č. 14 nazvaný „Život ve vodě: zachovat a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro účely udržitelného rozvoje“,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A9-0433/2023),
- A. vzhledem k tomu, že EU je významným světovým aktérem v oblasti rybolovu, a to jak kvůli svému rybářskému loďstvu, které čítá přibližně 73 000 plavidel, tak kvůli svému postavení největšího světového dovozce produktů rybolovu, který představuje 34 % celkového světového obchodu z hlediska hodnoty, přičemž téměř 70 % produktů rybolovu spotřebovaných v EU je dováženo, a hraje proto ústřední úlohu v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu na celém světě;
- B. vzhledem k tomu, že v odvětví rybolovu v EU je přímo zaměstnáno 124 000 rybářů a každoročně generuje příjmy ve výši 6,3 miliardy EUR;
- C. vzhledem k tomu, že odhadnout rozsah nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu a jeho hospodářskou hodnotu je obtížné; vzhledem k tomu, že podle zjištění studií dosahovalo celkové množství nehlášených úlovků v roce 2016 přibližně 28 milionů tun s odhadovanou hodnotou 41 miliardy USD; vzhledem k tomu, že na začátku 21. století dosahovalo množství nezákonných úlovků podle odhadů 10 až 26 milionů tun ryb s odhadovanou hodnotou 10–23 miliard USD; vzhledem k tomu, že množství produktů dovážených do EU, které byly uloveny v rámci nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, dosahuje podle odhadů každoročně zhruba 500 000 tun v hodnotě 1,1 miliardy EUR⁵;
- D. vzhledem k tomu, že praxe nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu má značný dopad na zabezpečení potravin a pracovní příležitosti pobřežních komunit a významně ohrožuje mořské ekosystémy a rybí populace, což představuje vážnou hrozbu pro živobytí rybářů a pobřežních komunit v Evropské unii a ve třetích zemích a vytváří nekalou hospodářskou soutěž na trhu s produkty rybolovu;
- E. vzhledem k tomu, že EU se zavázala k dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 14.4, kterým je ukončení nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu do roku 2020 a pokud možno též zamezení dovozu produktů pocházejících z nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, které jsou stále dodávány na trh EU;

⁴ Přijaté texty, P9_TA(2023)0366.

⁵ Briefing – „Illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing“ („Nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov“), Evropský parlament, Generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby, 14. října 2022, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733583/EPRS_BRI\(2017\)614598_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733583/EPRS_BRI(2017)614598_EN.pdf); Temple, Andrew J. et al., „Illegal, unregulated and unreported fishing impacts: A systematic review of evidence and proposed future agenda“, *Marine Policy*, sv. 139, 2022, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0308597X2200080X>; Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 20/2022.

- F. vzhledem k tomu, že vzdálená loďstva EU konkurují některým zahraničním loďstvům, která jsou obviňována z nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, jehož součástí je i nucená práce, pracovní vykořisťování a obchodování s lidmi, což ohrožuje životy a lidská práva rybářů po celém světě a udržitelnost rybích populací a umožňuje prodávat na trh EU levné produkty rybolovu, takže vysoce kvalitní produkty EU pak nejsou konkurenceschopné; vzhledem k tomu, že opatření EU proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu přispívají k zajištění rovných podmínek mezi hospodářskými subjekty z EU a ze zemí mimo EU;
- G. vzhledem k tomu, že EU má v oblasti rybolovu pevný předpisový rámec, jehož součástí jsou i opatření ke zlepšení kapacit v oblasti sledování, inspekce, kontroly a dohledu využívaných v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;
- H. vzhledem k tomu, že Evropský účetní dvůr ve své zvláštní zprávě o opatřeních EU v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu uvádí, že nařízení NNN zlepšilo sledovatelnost a posílilo kontrolu dovozu, prokázalo svou užitečnost a vyvolalo pozitivní reformu ve většině dotčených zemí, zároveň v ní však dochází k závěru, že systémy kontroly jsou oslabeny nerovnoměrnými kontrolami a sankcemi ze strany členských států;
- I. vzhledem k tomu, že digitalizace osvědčení o úlovku NNN prostřednictvím informačního systému CATCH omezí možnosti podvodného dovozu; vzhledem k tomu, že systém osvědčení o úlovku EU je nejkompexnější, a to jak ve srovnání se systémem USA, který je druhým největším dovozcem na světě, tak ve srovnání se systémem Japonska, které je třetím největším dovozcem na světě;
- J. vzhledem k tomu, že článek 12 nařízení NNN zakazuje dovoz produktů rybolovu pocházejících z nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu a že třetí země mohou být označeny za nespolutracující země v souladu s ustanoveními článků 31 až 36 uvedeného nařízení; vzhledem k tomu, že ve vztahu k nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu uplatňuje EU politiku nulové tolerance, která se vztahuje na všechny aspekty rybolovu bez ohledu na to, zda probíhá v rámci EU nebo za jejími hranicemi;
- K. vzhledem k tomu, že pět třetích zemí má v současné době červenou kartu a osm třetích zemí má žlutou kartu; vzhledem k tomu, že jeden významný producent mořských produktů, Čínská lidová republika, nebyl nikdy předmětem postupu podle nařízení NNN, a to navzdory rozsáhlým důkazům o jeho významném a rostoucím zapojení do nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, a vzhledem k tomu, že jeho neregulované a neprůhledné rybolovné činnosti představují značnou hrozbu pro přežití celosvětových rybolovných zdrojů a dodavatelských řetězců;
- L. vzhledem k tomu, že Evropský námořní a rybářský fond poskytl podporu na činnosti v oblasti sledování, kontroly a prosazování práva s celkovým rozpočtem ve výši 580 milionů EUR;
- M. vzhledem k tomu, že Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (ENRAF) poskytuje důležitou podporu monitorovacím, kontrolním a donucovacím činnostem se specifickým cílem „podporovat účinnou kontrolu a prosazování rybolovu, včetně boje

proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu“ v rámci priority 1 – Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů;

- N. vzhledem k tomu, že produkty pocházející z nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu představují riziko pro zabezpečení potravin pro občany Evropské unie, protože ohrožují přístup k bezpečným, cenově dostupným, kvalitním a sledovatelným potravinám pro všechny;
- O. vzhledem k tomu, že uznává, že nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov neúměrně postihuje zranitelné a marginalizované komunity, a to jak v EU, tak ve třetích zemích;
- P. vzhledem k tomu, že EU se v březnu 2023 připojila k Alianci pro opatření proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;
 - 1. znovu potvrzuje, že je třeba, aby EU a její členské státy i nadále uplatňovaly přístup nulové tolerance k nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a uplatňovaly tento přístup stejným způsobem na všechny země bez ohledu na velikost, a aby podporovaly hospodářsky, environmentálně a sociálně udržitelný rybolov s cílem bojovat proti nadměrnému rybolovu, ničení mořských ekosystémů a nekalé soutěži v odvětví rybolovu a zajistit potravinové zabezpečení a chránit veřejné zdraví;
 - 2. konstatuje, že odvětví rybolovu hraje zásadní úlohu při zajišťování potravin a výživy na celém světě a poskytuje živobytí lidem žijícím v pobřežních oblastech; zdůrazňuje, že Unie přikládá velký význam udržitelnému rozvoji celosvětového rybolovu a odstranění nucené práce, obchodování s lidmi a dalších způsobů zneužívání, a to i v odvětví rybolovu; oceňuje závazek, který přijali a dodržují mnozí rybáři v EU, pokud jde o zajištění udržitelného řízení rybolovných zdrojů;
 - 3. uznává, že boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu vyžaduje holistický přístup, který řeší příčiny nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, jako je chudoba, chybějící ekonomické alternativy a slabá správa v některých regionech; vybízí Komisi, aby se zapojila do programů budování kapacit a mezinárodní spolupráce s cílem pomoci řešit tyto základní otázky a podporovat udržitelné rybolovné postupy;
 - 4. naléhavě vyzývá Komisi, aby jednala zejména se třetími zeměmi, které jsou významnými vývozci produktů rybolovu do EU, s cílem zajistit, aby tyto země prováděly opatření k předcházení nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, včetně pracovních a environmentálních předpisů; vybízí Komisi, aby zvážila sankce nebo jiná obchodní opatření v případě, že třetí země nedodržují mezinárodní normy;
 - 5. vyzývá Komisi, aby prostřednictvím technické pomoci a budování kapacit, s využitím všech možných kanálů v rámci společné rybářské politiky a v souladu s cíli EU v oblasti správy oceánů motivovala a podporovala pobřežní státy, s nimiž Unie vede dialog o zintenzivnění boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a posílení požadavků na udržitelnost a transparentnost, které jsou součástí podmínek přístupu do jejich výlučných ekonomických zón;

6. vítá iniciativu Komise, díky níž jsou od 10. května 2023 na internetových stránkách zveřejněny údaje o oprávněních k rybolovu udělených plavidlům EU provozujícím rybolov mimo evropské vody a neunijním plavidlům působícím ve vodách EU; naléhavě vyzývá orgány pro rybolov ve třetích zemích a regionální organizace pro řízení rybolovu, aby přijaly podobná opatření;
7. vítá skutečnost, že nové nařízení o kontrole rybolovu vyžaduje, aby v případě produktů rybolovu dovážených do EU a ulovených na moři bylo uvedeno číslo IMO odpovídající rybářskému plavidlu nebo jiný jedinečný identifikátor plavidla, pokud číslo IMO není k dispozici;
8. vítá závazek Aliance pro opatření proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu ohledně posílení ambicí a opatření v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, který byl přijat dne 28. června 2022, vítá skutečnost, že se Evropská unie nedávno připojila k Alianci pro boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu; naléhavě vyzývá členy této aliance, aby své vnitrostátní systémy boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu koordinovali a aby zejména zvažili společné vydávání „žlutých karet“ a „červených karet“ nebo podobných nástrojů;
9. zdůrazňuje, že je třeba provádět důsledný vědecký výzkum a sběr údajů, aby bylo možné lépe pochopit konkrétní dopady nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu na potravinové zabezpečení, místní hospodářství a životní prostředí; vyzývá Komisi, aby na tento výzkum vyčlenila finanční prostředky a zdroje a aby pravidelně aktualizovala svá posouzení s cílem poskytnout informace pro tvorbu politik založenou na důkazech;
10. zdůrazňuje, že právní předpisy EU o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu musí být prováděny harmonizovaným způsobem, který zajistí stejnou úroveň jejich provedení ve všech členských státech, aby jejich používání bylo účinnější a aby předpisy neobsahovaly žádné mezery;
11. žádá Komisi, aby zajistila, že pokyny EU k provádění právních předpisů EU o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu budou obsahovat doporučení, jak zlepšit provádění nařízení NNN v členských státech, které jeho požadavky nedodržují, a jak nejlépe ověřovat informace uváděné ve dvouletých zprávách;
12. zdůrazňuje, že je důležité zavést více dovozních kontrol s cílem chránit veřejné zdraví a konkurenceschopnost odvětví rybolovu EU, a to zavedením přísných a včasných opatření a sankcí;
13. poukazuje na to, že členské státy musí vyčlenit dostatečné kapacity a zdroje k zajištění účinného provádění dovozních kontrol;
14. vybízí vnitrostátní orgány, aby zajistily náležité provádění nařízení NNN a poskytly tak příklad osvědčených postupů ostatním členským státům, aby přispěly k zavedení dobře fungujícího systému sledovatelnosti a aby zajistily odpovědné rybolovné postupy, které umožní zlepšit bezpečnost na moři a pracovní podmínky na rybářských plavidlech, a aby dbaly na přesnější vykazování úlovků;

15. zdůrazňuje, že Komise musí poskytnout odpovídající podporu vnitrostátním orgánům odpovědným za kontrolu dovozu produktů rybolovu, a konstatuje, že tato podpora může, je-li k dispozici, zahrnovat vypracování seznamu opatření pro zachování a řízení rybolovných zdrojů, která se uplatňují v zemích mimo EU, a sdílení podrobných informací ve vztahu k zemím mimo EU o nedostatcích zjištěných v souvislosti s prováděním nařízení NNN;
16. zdůrazňuje, že Komise musí spolu s Evropskou agenturou pro kontrolu rybolovu a v úzké spolupráci s členskými státy poskytnout vnitrostátním orgánům další podporu, pokud jde o to, jak nejlépe provádět nařízení NNN, přičemž tato podpora bude mít podobu pokynů, výměny osvědčených postupů, odborné přípravy atd., které vnitrostátním odvětvím rybolovu umožní dosáhnout opět konkurenceschopnosti;
17. vyzývá členské státy, aby Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (ENRAF) využívaly k zajištění nezbytné cílené podpory drobným a tradičním rybářům, pro které bývá plnění předpisů o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu mnohdy velmi obtížné; zdůrazňuje, že tito rybáři hrají zásadní úlohu při zajišťování potravin na místní úrovni a měli by obdržet potřebnou pomoc;
18. naléhavě vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnosti podpory postižených komunit v členských státech; uznává, že přechod k udržitelným rybolovným postupům může vést k narušení hospodářství a ztrátě pracovních míst, a vyzývá proto k přijetí opatření na ochranu živobytí osob závislých na odvětví rybolovu, jako je odborná příprava a finanční podpora v přechodném období;
19. zdůrazňuje, že Komise má povinnost zajistit jednotné uplatňování a provádění postupů kontroly dovozu v celé EU, včetně kontrol osvědčení o úlovku, přístupu založeného na posouzení rizik, ověřování a zahájení řízení o nesplnění povinnosti;
20. v souladu s nedávnou dohodou o revizi nařízení o kontrole rybolovu vybízí k zavedení opatření dálkového elektronického sledování ve vodách mimo EU s cílem bojovat proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;
21. vybízí Komisi, aby podporovala inovace a výzkum v oblasti vývoje nástrojů pro sledování, lokalizaci a geolokalizaci plavidel na volném moři tím, že bude podporovat realizaci mezinárodních iniciativ zaměřených na koordinaci systémů údajů a na dostupnost přesných a úplných údajů a transparentních informací o poloze, původu a činnosti rybářských plavidel;
22. připomíná Komisi, že je třeba harmonizovat kontroly dovozu ve všech členských státech, aby se zabránilo vstupu produktů nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu na trh EU, a důrazně Komisi vybízí, aby v tomto ohledu přijala další opatření; zdůrazňuje, že Evropská unie musí zlepšit kontrolu a vymáhání práva s cílem bojovat proti nucené práci jak v odvětví rybolovu, tak ve průmyslu zpracovávajícím dovážené produkty;
23. uznává, že dohoda IMO z Kapského Města z roku 2012, dohoda FAO o opatřeních přístavních států z roku 2009, protokol MOP k Úmluvě o nucené práci z roku 1930 (č. 29) a Úmluva MOP o práci v odvětví rybolovu (č. 188) jsou důležitými nástroji k zajištění důstojných pracovních podmínek a pomáhají předcházet nepřijatelným formám

- práce pro všechny rybáře, zejména nucené práci, obchodování s lidmi a dalšímu zneužívání, a bojovat proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu; vyzývá členské státy, aby tyto úmluvy podepsaly a ratifikovaly nebo k nim přistoupily;
24. vyzývá Komisi, aby zvyšovala povědomí o ochraně lidských práv v odvětví rybolovu; zdůrazňuje, že odvětví rybolovu v konkrétních zeměpisných oblastech představuje vyšší riziko nucené práce organizované státními orgány; naléhavě žádá, aby produkty, u kterých se zjistí, že jsou výsledkem nucené práce, bylo zakázáno dodávat na trh EU;
 25. požaduje, aby Komise přijala opatření, která zamezí používání výhodných vlajek; žádá, aby byl umožněn snadný přístup k informacím o skutečném vlastnictví rybářských plavidel plujících pod jakýmkoli vlajkami; vyzývá Komisi, aby zlepšila svůj systém identifikace plavidel provádějících nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov, jak je stanoveno v prováděcím nařízení (EU) 2022/1184, aby bylo možné zjistit zemi původu plavidla i v případě, kdy je stát vlajky nejistý, a aby do něj spadala i plavidla, u nichž bylo zjištěno porušování lidských práv;
 26. vítá revidované nařízení o kontrole rybolovu, zejména ustanovení zakazující hospodářským subjektům Unie, včetně skutečných majitelů, vlastnit, provozovat nebo spravovat plavidla registrovaná pod vlajkou zemí, kterým byla vydána červená karta pro nespolupráci v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;
 27. naléhavě vyzývá členské státy, aby zřídily a udržovaly komplexní databáze, které shromažďují a zaznamenávají informace o skutečných majitelích registrovaných plavidel;
 28. vybízí členské státy, aby spolupracovaly s příslušnými orgány s cílem zajistit přesnost shromažďovaných údajů o skutečném vlastnictví plavidel s cílem usnadnit tvorbu politik a prosazování revidovaného nařízení o kontrole rybolovu;
 29. vybízí Komisi, aby urychleně pracovala na zajištění plné funkčnosti informačního systému CATCH a aby vnitrostátní orgány členských států byly do dvou let ode dne použitelnosti článku 4 revidovaného nařízení o kontrole rybolovu plně obeznámeny s používáním tohoto systému;
 30. žádá Komisi o zajištění dostatečných lidských zdrojů, aby výše uvedený informační systém mohl být v členských státech zaveden rychleji a účinněji;
 31. považuje za velmi pozitivní, že revidované nařízení o kontrole rybolovu zřizuje nový informační systém CATCH;
 32. vybízí k tomu, aby byl do příštích iterací informačního systému CATCH začleněn úplnější soubor kritérií rizik a křížových kontrol údajů, jak doporučuje poradní sbor pro dálkový rybolov; domnívá se, že má-li se zajistit zvyšování standardů, musí Komise zajistit, aby posouzení rizik používané v systému CATCH bylo přinejmenším stejně důkladné jako posouzení uplatňované v členských státech, které již mají elektronický systém pro kontrolu osvědčení o úlovku; domnívá se, že v mezidobí musí Komise zajistit interoperabilitu mezi systémem CATCH a vnitrostátními informačními systémy, aniž by se zvýšila zátěž hospodářských subjektů;

33. naléhavě vyzývá Komisi, aby v rámci Generálního ředitelství Evropské komise pro námořní záležitosti a rybolov zvýšila počet zaměstnanců zabývajících se správou oceánů a nezákonným, nehlášeným a neregulovaným rybolovem;
34. vybízí členské státy, aby zajistily zavedení nezbytných postupů pro přípravu právního přijetí informačního systému CATCH a aby zajistily, že systém bude připraven k použití co nejdříve;
35. naléhavě vyzývá členské státy, aby posílily své kontrolní systémy s cílem zabránit dovozu nelegálních produktů rybolovu a aby přijaly nezbytná opatření; vítá plnou sledovatelnost čerstvých, zmrazených a zpracovaných produktů rybolovu, jak bylo dohodnuto v novém nařízení o kontrole rybolovu, což by mohlo přispět ke zvýšení bezpečnosti potravin v EU a k tomu, aby třetí země zvýšily sledovatelnost, a umožnily tak svým produktům rybolovu vstup na trh Unie;
36. zdůrazňuje, že je důležité zlepšit sledovatelnost všech potravinářských produktů rybolovu a akvakultury, aby se spotřebitelé mohli při nákupu těchto produktů informovaně rozhodovat; domnívá se, že by mělo být zvaženo konkrétnější a transparentnější označování produktů, aby na nich byla jasně uvedena jejich cesta od výrobce ke spotřebiteli, a to jak u produktů EU, tak u produktů ze zemí mimo EU; vybízí členské státy, aby uspořádaly vhodné propagační kampaně na produkty z mořských plodů s cílem zvýšit povědomí spotřebitelů o tom, co nakupují, a o opatřeních týkajících se sledovatelnosti;
37. naléhavě vyzývá členské státy, aby urychleně provedly nové nařízení o kontrole rybolovu a splnily tak svou právní povinnost zavést účinné, přiměřené a odrazující sankce proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, čímž by zároveň snížily pobídky k provádění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu a do budoucna odrazovaly od jakéhokoli dalšího porušování předpisů;
38. zdůrazňuje, že klíčem k účinnému boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu je mnohostranná spolupráce a globální soudržná politika v oblasti nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, obchodu a správy oceánů; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby i nadále podporovala své partnery prostřednictvím dohod o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu, politiky nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, v regionálních organizacích pro řízení rybolovu a ve Světové obchodní organizaci (WTO), aby zintenzivnila spolupráci se Spojenými státy americkými, Spojeným královstvím, Japonskem a dalšími klíčovými aktéry v rybářské a oceánské politice s využitím svých diplomatických a obchodních nástrojů, a aby povzbudila další země mimo EU k přijetí přísných právních předpisů a opatření pro boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;
39. uznává, že účinné prosazování předpisů týkajících se nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu vyžaduje spolupráci mezi členskými státy a koordinovaný přístup na úrovni EU; vybízí Komisi, aby společně s Evropskou agenturou pro kontrolu rybolovu (EFCA) zvýšila koordinační úsilí v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, sdílela osvědčené postupy a harmonizovala vymáhání právních předpisů ve všech členských státech;

40. uznává důležitost podpory spolupráce s organizacemi občanské společnosti a zúčastněnými stranami z řad komunit v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu; zdůrazňuje význam zapojení zúčastněných stran pro co nejlepší provádění nařízení NNN; vyzývá Komisi, aby s těmito zúčastněnými stranami navázala partnerství s cílem prosazovat udržitelné rybolovné postupy a zajistit, aby názory dotčených komunit byly zohledněny v rozhodovacím procesu;
41. vyzývá k vytvoření komplexního programu na ochranu oznamovatelů v rámci EU s cílem povzbudit jednotlivce, kteří vědí o praktikování nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, aby se přihlásili a poskytli nezbytné informace; zdůrazňuje, že tento program by měl zahrnovat právní záruky, anonymitu a pobídky pro oznamovatele, aby mohli porušování předpisů oznamovat bez obav z odvetných opatření;
42. vyzývá členské státy, aby v odvětví rybolovu podporovaly spravedlivé obchodní praktiky s cílem zajistit produktům rybolovu EU a produktům rybolovu ze třetích zemí skutečně rovné podmínky; je toho názoru, že členské státy by měly zvážit zavedení obchodních opatření, která zohlední environmentální a pracovní normy dovážených produktů;
43. vyzývá Komisi a členské státy, aby zemím, které jsou spojeny s nezákonným, nehlášeným a neregulovaným rybolovem a se závažným porušováním pracovněprávních podmínek, mimo jiné s využíváním nucené práce, neposkytovaly preferenční přístup na trh; domnívá se, že EU by měla usilovat o vytvoření skutečně rovných podmínek pro mořské plody pocházejících z EU a ze třetích zemí; domnívá se, že nástroj autonomních celních kvót, který je nezbytný pro zajištění konkurenceschopnosti zpracovatelského průmyslu Unie a zabránění ohrožení unijní produkce produktů rybolovu tím, že zaručí odpovídající dodávky produktů rybolovu do tohoto odvětví, by se měl používat výhradně v případech, kdy dodávky mořských plodů pro trhy EU nejsou dostatečné, a že by neměl být využíván k dovozu produktů pocházejících z nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu nebo k vyvíjení tlaku na ceny zboží vyrobeného v EU;
44. naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila důsledné a přísné uplatňování červených a žlutých karet bez ohledu na velikost země nebo její hospodářský a obchodní vliv; v souladu s požadavkem Evropského parlamentu vysloveným v jeho usnesení „Dopady čínských rybolovných činností na rybolov v EU a další postup“ (A9–0282/2023) proto Komisi vyzývá, aby posoudila všechny čínské iniciativy zaměřené na boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a s ohledem na tato posouzení přijala vhodná opatření podle nařízení NNN;
45. zdůrazňuje, že dostupné databáze nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu trpí neprůhledností, tzn. že neobsahují název, původ nebo vlastnictví plavidel, což způsobuje ztrátu příjmů, zejména v chudých zemích; zdůrazňuje, že mezinárodní orgány zapojené do boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu by měly koordinovat své kontrolní činnosti v oblasti nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu prostřednictvím sdílení elektronických databází, jasných strategií a strukturovaných plánů, které nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov na mezinárodní úrovni omezí na nejnižší možnou míru;

46. vybízí členské státy, aby dbaly na pravidelnější a včasnější předávání informací, včetně informací o zamítnutých zásilkách, což může orgánům umožnit lépe uplatňovat a vymáhat právní předpisy; zdůrazňuje, že v tomto ohledu může pomoci dohoda s FAO o opatřeních přístavních států;
47. konstatuje, že v boji proti nezákonnému rybolovu se jako užitečné osvědčily regionální organizace pro řízení rybolovu; vyzývá Komisi, aby aktivně podporovala zřizování relevantnějších regionálních organizací pro řízení rybolovu; vybízí členské státy, aby podporovaly iniciativy FAO a příslušných regionálních organizací pro řízení rybolovu zaměřené na boj proti nezákonným, nehlášeným a neregulovaným rybolovným činnostem a na výměnu informací týkajících se rybářských plavidel podezřelých z těchto činností;
48. zdůrazňuje, že mnohostranné systémy dokumentace úlovků, které navrhly a schválily smluvní strany regionálních organizací pro řízení rybolovu a spolupracující nesmluvní strany a které vyžadují, aby byly kritické informace o zásilce zaznamenávány a předávány v rámci celého dodavatelského řetězce, se ukázaly být účinnými nástroji pro zlepšení sledovatelnosti a přispívají k boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;
49. připomíná cíle, podle nichž má být do roku 2030 chráněno nejméně 30 % oceánů; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že účinná opatření budou zavedena ještě před rokem 2030 a že bude v plném rozsahu provedeno nařízení NNN;
50. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Evropská unie (EU) se jako jeden z nejdůležitějších světových aktérů v oblasti rybolovu nachází v jedinečné situaci. Je tomu tak nejen proto, že sama provozuje rozsáhlý rybolov v oceánech s přibližně 73 000 loděmi plujícími pod její vlajkou, ale i vzhledem ke svému postavení primárního dovozce produktů rybolovu, kdy téměř 70 % spotřebovaných mořských plodů se do EU dováží ze zahraničí. Vliv EU na celosvětové rybolovné postupy proto nelze podceňovat. Toto dominantní postavení znamená, že EU nese rovněž významnou odpovědnost za definování a prosazování udržitelných postupů v tomto odvětví.

EU měla jako smluvní strana Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu (UNCLOS) a signatář několika dalších důležitých mezinárodních dohod vždy povinnost chránit mořské zdroje. Daná ustanovení zdůrazňují odpovědnost všech států za zajištění udržitelné správy moří a za spolupráci na dosažení tohoto společného cíle.

Nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov představuje významnou hrozbu pro mořské ekosystémy, sociálně-ekonomické podmínky komunit závislých na rybolovu, celosvětovou pověst tohoto odvětví a mezinárodní úsilí o zlepšení správy oceánů.

Jasným dokladem obrovského hospodářského dopadu tohoto odvětví je vysoký počet pracovních míst, jež toto odvětví v pobřežních komunitách vytváří – více než 124 000 přímých pracovních míst – a pozoruhodné příjmy, které přináší do pokladen EU – 6,3 miliardy EUR ročně. Tento hospodářský přínos je však ohrožen, pokud se na trh dostávají produkty nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu. Nezákonné činnosti nejenže připravují státy o příjmy, ale vyžadují také vyšší výdaje na sledování, inspekci a kontrolní opatření.

Evropská unie se vzhledem ke své vedoucí pozici na světovém trhu s mořskými plody nachází v jedinečném postavení, které ji umožňuje na mezinárodní úrovni utvářet a řídit udržitelné rybolovné postupy. Snaha EU o udržitelnost v odvětví rybolovu není pouze otázkou ekonomiky nebo životního prostředí; jde totiž také o potravinové zabezpečení. Protože se většina mořských plodů do EU dováží, je zajištění udržitelného dovozu a legálního původu zásadní pro zdraví a dobré životní podmínky jejích občanů.

Ačkoli má EU pevné regulační rámce, jako je např. přidělení 580 milionů EUR z Evropského námořního a rybářského fondu na podporu monitorovacích a kontrolních činností, problémy přetrvávají. Evropský účetní dvůr ve své zprávě z roku 2022 uvádí, že kontroly a sankce ze strany členských států jsou nerovnoměrné, a poukazuje na mezery v systému, které se musí urychleně začít řešit.

Cesta vpřed má v EU mnoho podob. Slibným krokem správným směrem je například digitalizace osvědčení o úlovku NNN prostřednictvím informačního systému CATCH. Cílem tohoto systému je omezit podvodný dovoz a zajistit přísnější dodržování předpisů EU.

Zásadní význam má také podpora užší spolupráce se třetími zeměmi, z nichž mnohé jsou významnými producenty mořských produktů. Tato partnerství zajistí, aby dovážené produkty splňovaly přísné normy EU a aby postoj bloku k nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu měl odezvu v celém světě.

Dobře se také osvědčil unijní systém barevných karet: čtyři třetí země mají v současné době červenou kartu, osm třetích zemí má kartu žlutou. Na jednoho z významných producentů mořských produktů, Čínskou lidovou republiku (ČLR), však ještě nikdy nebyly uplatněny předpisy o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu, a to přesto, že existují rozsáhlé důkazy o tom, že ČLR se tohoto druhu rybolovu účastní ve značně velkém měřítku, které se stále zvětšuje.

Jelikož provozovatelé nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu neustále hledají mezery v právní úpravě, je nezbytné, aby si EU uchovala dynamický a proaktivní přístup, který ji umožní v úsilí o udržitelný rybolov a celosvětové potravinové zabezpečení i nadále pokračovat.

EU má odpovědnost za vedení boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu. Díky tomu může zajistit nejen budoucnost mořských ekosystémů a zdroj obživy, kterou tyto ekosystémy poskytují, ale upevnit také svoje postavení jako celosvětového zastávce udržitelných a odpovědných rybolovných postupů. Má-li se tak stát, je zásadní, aby EU a členské státy pokračovaly v provádění a zejména prosazování těchto opatření na celém světě:

- prosazovat nulovou toleranci vůči nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, zajistit rovné zacházení se všemi zeměmi bez ohledu na jejich velikost, prosazovat udržitelný rybolov, bojovat proti nadměrnému rybolovu a zajistit potravinové zabezpečení;
- zavést v členských státech harmonizované kontroly dovozu, aby na trh EU nebyly dodávány produkty pocházející z nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu;
- vyzvat Komisi, aby zajistila, že informační systém CATCH bude plně funkční a že vnitrostátní orgány členských států budou do dvou let ode dne nabytí účinnosti revidovaného nařízení o kontrole rybolovu s používáním tohoto systému důkladně obeznámeny;
- zajistit dostatečné lidské zdroje na podporu rychlejšího a účinnějšího zavádění informačního systému CATCH v členských státech;
- zvýšit počet zaměstnanců GR MARE pro správu oceánů a nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov;
- posílit kontrolní systémy a nezbytná opatření přijatá členskými státy, jež zabrání dovozu produktů pocházejících z nezákonného rybolovu;
- vyzvat členské státy, aby proti nezákonnému rybolovu uplatňovaly odrazující sankce;
- vyzvat Komisi a členské státy, aby zemím, které jsou spojeny s nezákonným, nehlášeným a neregulovaným rybolovem a se závažným porušováním pracovněprávních podmínek, neposkytovaly preferenční přístup na trh;
- vybízet členské státy, aby dbaly na pravidelnější a včasnější předávání informací, včetně informací o zamítnutých dodávkách, což orgánům umožní účinněji vymáhat

právní předpisy; zdůrazňovat, že v tomto ohledu může být nápomocná dohoda o opatřeních přístavních států;

- zdůrazňovat, že systémy dokumentace úlovků, které byly navrženy a schváleny regionálními organizacemi pro řízení rybolovu a které vyžadují, aby byly kritické informace o zásilce zaznamenávány a předávány v rámci celého dodavatelského řetězce, se osvědčily jako nástroje, které zlepšují sledovatelnost a přispívají k boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;

**PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY,
OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY**

Zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že při vypracování zprávy až do okamžiku jejího přijetí ve výboru obdržel podněty od těchto subjektů nebo osob:

Subjekt nebo osoba
Europêche
Oceana
Market Advisory Council

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodaje.

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	7.12.2023
Výsledek konečného hlasování	+ : 24 - : 0 0 : 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Maria da Graça Carvalho, Asger Christensen, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, Jan Huitema, Ladislav Ilčíč, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Ana Miranda, Bert-Jan Ruissen
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Nicolás González Casares, Petros Kokkalis, Colm Markey, Gabriel Mato, Lucia Vuolo
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Margrete Auken, Malte Gällée

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

24	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	France Jamet
PPE	François-Xavier Bellamy, Maria da Graça Carvalho, Niclas Herbst, Colm Markey, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Asger Christensen, Jan Huitema, Pierre Karleskind
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Nicolás González Casares, Predrag Fred Matic
The Left	Petros Kokkalis
Verts/ALE	Margrete Auken, Malte Gallée, Francisco Guerreiro, Ana Miranda

0	-

0	0

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se